

Nr 298

Av herr Östlund m. fl., *angående viss ändring av förordningen om statsbidrag till erkända arbetslöshetskassor.*

Såsom bidrag till de erkända arbetslöshetskassorna hemställer socialministern under punkt 50 i femte huvudtiteln om ett förslagsanslag av 40 milj. kronor. Som jämförelse kan nämnas att anslaget för innevarande budgetår likaså uppgår till 40 milj. kronor, medan däremot anslaget för 1953/54 utgjorde 20 milj. kronor.

Anslagets storlek baserar sig dels på ett beräknat antal understödsdagar per medlem om 3,3 dagar (f. å. 3,5), dels ett till ca 1 210 000 (f. å. 1 175 000), uppskattat antal medlemmar i kassorna vid utgången av år 1955, dels ock en genomsnittlig daghjälp av 16 kronor 25 öre (f. å. 14 kronor 30 öre).

Grunden för den kostnadsökning, som för statens del skett under de senaste åren beträffande detta anslag, är den år 1953 genomförda nya kostnadsfördelningen mellan staten och försäkringstagarna i vad avser kassornas utgifter. Det bidragssystem, som därvid accepterades, innebar, att statens procentuella andel av understödskostnaderna, i förhållande till vad som gällde tidigare, stiger proportionellt mera vid liten än vid stor arbetslöshet.

Såväl vid 1953 som vid föregående års riksdag framlades förslag till annan kostnadsfördelning än den som för närvarande tillämpas, nämligen att vid mera betydande arbetslöshet statens totala bidrag skulle vara något högre än enligt det nu genomförda systemet, medan bidraget vid ringa arbetslöshet i stället skulle komma att ligga något lägre. Denna målsättning överensstämmer även med direktiven till 1951 års utredning om arbetslöshetsförsäkringen. För att ernå den åsyftade kostnadsfördelningen förordades en sänkning av grundstatsbidraget med omkring en tredjedel och en justering uppåt av skalan för det s. k. daghjälsbidraget.

För kommande budgetår skulle ett accepterande av detta förslag innebära en icke oväsentlig besparing i statens utgifter för kostnaderna till de erkända arbetslöshetskassorna.

Även för detta system, vilket är att föredraga framför den nuvarande fördelningen av kostnaderna mellan arbetslöshetskassorna och staten, utgör emellertid arbetslöshetens omfattning en betydande faktor för bestämmande av statens utgifter. Arbetsmarknadsstyrelsen har för budgetåret 1955/56 räknat med en genomsnittlig understödskraft av 3,3 dagar per medlem

och år. Till grund för denna beräkning ligger en talserie över antalet understödsdagar per medlem under den tolv månadersperiod, som avslutades med juni månad år 1954. Antalet dagar per medlem utgjorde för denna tid 3,6, men det föreföll styrelsen troligt, att understödsfrekvensen skulle bli lägre för budgetåret 1955/56, och styrelsen utgick därför vid sina beräkningar från 3,3 understödsdagar per medlem. Departementschefen ansåg denna nedräkning försvarlig men gick icke närmare in på en bedömning av frågan om arbetslöshetens storlek.

Att med visshet uttala sig om arbetslöshetens omfattning under budgetåret 1955/56 är helt naturligt ogörligt. Den siffra om antalet understödsdagar för den tolv månadersperiod, som slutade i och med utgången av juni månad föregående år, lämnar emellertid knappast någon säker ledning för understödsfrekvensen under kommande budgetår, och det kan icke anses uteslutet att påfrestningen på kassorna blir något mindre än vad arbetsmarknadsstyrelsen beräknat. Problemet för kommande budgetår är ej heller en ökning av arbetslösheten. Det gäller i stället närmast att möta de svårigheter, som kan vara förknippade med en överfull sysselsättning.

Med hänsyn härtill och med anledning av det utvidgade hänvisningsförfarande, varom riksdagen föregående år fick anledning att uttala sig, men vars verkningar på belastningen å arbetslöshetskassan icke redovisats, bör det genomsnittliga antalet understödsdagar kunna nedräknas något under vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit. Vid tillämpningen av vårt förslag till kostnadsfördelning skulle enligt våra beräkningar anslaget kunna ned sättas med 5,5 milj. kronor.

På grund av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte

dels uttala, att 2 § förordningen den 15 juni 1934 om statsbidrag till erkända arbetslöshetskassor måtte erhålla följande lydelse:

Grundstatsbidrag utgår, där ej annat följer av vad nedan i andra stycket sägs, för varje dag, för vilken daghjälp utgivits, med dels ett grundbelopp av en krona 50 öre vid en daghjälp av fem kronor, dels ock ett tilläggsbelopp av 15 öre för varje hel krona, varmed daghjälpen överstiger fem kronor; dock må grundstatsbidraget ej i något fall uppgå till högre belopp än tre kronor 30 öre för varje understödsdag.

Har daghjälpen fastställts till lägre belopp än fem kronor, skall grundstatsbidraget utgå med 30 procent av det fastställda beloppet.

Daghjälpsbidrag utgår — — — särskilda bestämmelser.
Familjetilläggsbidrag utgår — — — under året.

dels ock uttala att den som bilaga till förordningen den

15 juni 1934 om statsbidrag till erkända arbetslöshetskassor
fögade tabellen ändras på sätt nedan angives.

Antal under- stödda dagar per medlem	Daghjälps- bidragets storlek i % av hela kost- naden för understöd vid olika antal understödda dagar per medlem	Antal under- stödda dagar per medlem	Daghjälps- bidragets storlek i % av hela kost- naden för understöd vid olika antal understödda dagar per medlem	Antal under- stödda dagar per medlem	Daghjälps- bidragets storlek i % av hela kost- naden för understöd vid olika antal understödda dagar per medlem
0—3	0,0	6	36,7	17	78,1
3,25	4,0	7	44,2	18	79,6
3,50	7,8	8	50,4	19	80,9
3,75	11,4	9	55,7	20	82,0
4	14,8	10	60,2	21	82,9
4,25	18,2	11	64,0	22	83,6
4,50	21,4	12	67,2	23	84,2
4,75	24,4	13	70,0	24	84,6
5	27,2	14	72,4	25	84,8
5,25	29,8	15	74,5	26—35	85,0
5,50	32,2	16	76,4		

Särskilda bestämmelser: — — — överstiger 35.

Stockholm den 26 januari 1955

Carl Östlund

Jean Braconier

Nils G. Fröding